

T.B.M.M.CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 03 Kasım 2025

Sayı : 14859

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

36055

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 29.10.2025

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

24 Ekim 2025 tarihli ve 10519 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile tarımsal üretime dair hazine faiz destekli kredi kullanımının indirim oranlarında değişikliğe gidilmiş ve Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Bu Kararla, Ziraat Bankası, Ziraat Katılım Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla kullanılan hazine destekli tarım kredilerinde faiz indirim oranları düşürülmüştür. Daha önce yüzde 100'e kadar indirim uygulanan 28 farklı alanda destekler azalırken, birçok alanda kredi limitleri yarı yarıya düşürülmüştür. Karar çerçevesinde 300 bin TL'nin altındaki temel bitkisel ve hayvansal üretim maddeleri hariç tüm üretim alanlarında standart indirim ve özel indirim oranları yarıya kadar düşürülmüştür. Aynı zamanda 2026 yılında kullanılacak sübvansiyonlu kredilerde, kredi limitleri geçen yıla göre sabit kalacaktır.

Yeni kararlar birlikte, tarımsal üretimdeki 28 farklı alanda kullanılan hazine destekli yatırım ve işletme kredilerinde uygulanan faiz indirim oranlarında en dikkat çeken değişiklikler ise - genel faiz indirimi- yatırım ve işletme kredilerinin yüzde 50 olan indirim oranı yüzde 25'e çekilmesidir. Diğer bir konu ise en yüksek indirim sınırında görülmektedir. Yatırım ve işletme kredilerinde planlı üretim, sözleşmeli üretim, kadın çiftçi, genç çiftçi gibi kriterlerin sağlanması durumunda yüzde 100'e kadar faiz indirimi uygulanmaktaydı. Yapılan değişiklikle istenilen kriterlere uygulanacak faiz indirimi de düşürülmüştür.

Faiz indirim oranlarının yanı sıra, birçok kritik alanda kredi üst limitleri de ciddi ölçüde azaltılmıştır. Tarımsal yenilenebilir enerji yatırımlarında kredi üst limiti 15 milyon liradan 7,5 milyon liraya, soğuk hava depo yatırımlarında kredi üst limiti 40 milyon liradan 20 milyon liraya, lisanslı depoculuk yatırımlarında kredi üst limiti 150 milyon liradan 75 milyon liraya, arazi alımında kredi üst limiti 10 milyon liradan 5 milyon liraya düşürülmüştür. Yine tarım makineleri parkı yatırımlarında ise 20 milyon lira olan limit 10 milyon liraya, yüzde 75 olan faiz indirimi ise yüzde 25'e çekilmiştir. Lisanslı depolara verilen yatırım kredi limiti ve faiz indirim oranları da indirilmiştir. 150 milyon TL olan kredi üst limit 75 milyon TL'ye, yüzde 50 olan faiz indirim oranı yüzde 25 düşürülmüştür. Ayrıca çiftçilerin hazine destekli kredi imkanından faydalanabilmesi için çiftçiden, vergi dairelerinden vadesi geçmiş borcu ile sosyal güvenlik prim borcu bulunmadığına dair belge istenecektir.

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

36055

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Uzmanlar ve sektör yetkililerine göre bu uygulama, çiftçinin girdi maliyetlerinin anormal düzeyde arttığı ve ürettiği ürünü değerinin çok altında dahi satamadığı bir dönemde hazine destekli krediye ulaşımının zorlaştırılması, çiftçiyi toprağa küstüreceği gibi üretimden uzaklaştırma riskini de beraberinde getirebilecektir. İklim değişikliği, zirai don, aşırı sıcaklık, kuraklık, şap vb. şoklarla kırılgan olan çiftçimiz ayakta kalamayacak ve üretimden çekilecektir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye’de 2025 tarım ve hayvancılık sezonunda kaç çiftçimiz hazine faiz destekli kredi imkanından faydalanmıştır? Söz konusu kredilerin toplam tarımsal üretim içindeki oranı nedir? Kullandırılan bu kredilerin yatırım alanlarına göre dağılımı nasıldır?
2. Söz konusu kredilerin zamanında geri ödenme oranı nedir? Kredi borcunu ödeyememe gerekçesiyle yapılandırmaya giren veya haciz işlemi uygulanan çiftçi sayımız kaçtır? İl ve bölge bazlı dağılımı nasıldır?
3. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik durum, yüksek maliyet ve rekor düzeydeki gıda enflasyonuna karşın üretici bakımından adeta can simidi olan hazine faiz destekli kredi uygulamalarındaki söz konusu indirimlerin gerekçesi nedir? Bu hususta kamuoyunu bilgilendirmeyi planlıyor musunuz?
4. Söz konusu uygulamanın sonuçları bakımından gerekli etki analizleri yapılmış mıdır? Sektör temsilcileri, meslek odaları, uzmanlar, tarım-kredi kooperatifleri ve çiftçilerimizden gerekli görüşler alınmış mıdır?
5. Kararla; yatırım ve işletme altyapısını güçlendirme, kırsal kalkınmayı destekleme, girdi maliyetlerini sübvans etme gibi Bakanlığınızın temel politikaları ne ölçüde örtüşmektedir? Ayrıca ‘Köye Dönüş’, ‘Genç Çiftçi’, ‘Kadın Çiftçi’, ‘Planlı Üretim’, ‘Sözleşmeli Üretim’ gibi tarımsal üretimi teşvik etmeye ve özendirmeye ilişkin projelerin söz konusu uygulamadan etkilenme durumu nedir?
6. Tarım makineleri parkı yatırımları kapsamında üretici firmaların ve onların sağladığı istihdam oranı dikkate alındığında ortaya çıkması muhtemel işten çıkarmalar ve ihracat ağırlıklı üretim yapan sektör temsilcilerinin kapasite daralmasına karşın ne tür tedbirler alınmaktadır?
7. Kararın ivedilikle uygulamaya alınmasıyla, tarım ve hayvancılık sektöründe yatırım yapmak üzere gerekli AR-GE çalışmalarını yapmış, yatırım aşamasında ve söz konusu krediye başvuru sürecinde olan birçok yatırımcının finansman maliyetinin iki kat artmasına karşı bir çalışmanız var mıdır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA